

פרשת בהעלותך - על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו כל ימי אשר ישכן הענן על המשכן יחנו.

התורה מתארת בפרשתנו את הדרך שבה הנהיג ה' את ישראל במדבר ע"י עמוד הענן ועמוד האש. התורה מקדישה לכך תשעה פסוקים, והביאה דוגמאות למקומות שחנו זמן קצר, מקומות שעמדו רק לילה אחד ונסעו בבוקר...מקומות שפרקו את כליהם ולהתארגן לחנייה ארוכה אך מיד הוזנקו לצאת לדרך בלי שהספיקו להכין את צרכי הדרך, ולמרות הצער והתסכול – המשיכו בדרכם כצו ה'. הרמב"ן מבאר: "וטעם ובהאריך הענן" - לומר כי אם יאריך הענן על המשכן ימים רבים והמקום ההוא איננו טוב בעיניהם והיו חפצים ומתאווים מאד לנסוע מן המקום אעפ"כ לא יעברו על רצון השם וזה טעם ושמרו בני ישראל את משמרת ה' ולא ייסעו כי מיראת השם ומשמרם משמרת מצוותו לא ייסעו וכן אם יהיה הענן ימים מספר כשנים או שלשה ימים והיו העם יגעים מאד וענה בדרך כחם יעשו רצון השם ללכת אחרי הענן וסיפר עוד (פסוק כא) כי יש שלא יעמדו רק לילה אחד וייסעו בבקר אע"פ שהוא טורח גדול להם ולפעמים יעמוד הענן יומם ולילה כי הלכו כל הלילה ובאו במקום ההוא בבקר וינוח הענן שם כל היום ההוא וכל הלילה ונעלה בבקר השני ונסעו והוא טורח גדול מן הראשון כי היו העם סבורים שיעמדו שם ופרקו העגלות והניחו משאם כמנהג הבאים מן הדרך ובהעלות הענן יחזרו לטעון ולא יוכלו לעשות להם תיקון לדרך". כותב הרב דרוקמן בספרו "התורה לדורנו" כי הקב"ה יכל לדאוג שהמסע במדבר יהיה פשוט ונוח יותר, אלא היתה מטרה חינוכית יסודית ללמד את עם ישראל שע"פ ה' חונים וע"פ ה' נוסעים. דור המדבר הוא היסוד לעם ישראל שבכל הדורות, עליו מוטלת האחריות להעביר את ערכי התורה לדורות הבאים, לכן היה הכרח לחנך אותו דור בדרך האמת ולהטמיע בקרבם את היסודות הבסיסיים בעבודת ה'. יעוד עם ישראל עם כניסתם לארץ היה גילוי שכינה בעולם וקידוש שם ה' במציאות.

במדבר חיו בני ישראל חיים של נס. לחם מן השמים, באר של מים, ענני הכבוד....החיים הנסיים נועדו להחדיר בישראל את ההכרה שהכול מה', בנ"י חשו על גופם שהכול מאיתו יתברך. בארץ ישראל הם אמורים לעבוד לפרנסתם, להילחם למען ביטחונם, לדאוג לכל צורכיהם בעקבות זאת הם עלולים לחשוב שהצלחתם תלויה רק בהשתדלותם ובמאמצייהם.

גם סדר חניית ישראל במדבר בה ללמד על המבנה המהותי של עם ישראל, השבטים ע"פ הדגלים באים ללמד על הגוונים שיש בעם ישראל, אך כל הגוונים קשורים למרכז אחד, שואבים את ערכם מהעולם הפנימי. התורה היא המרכז, וכל מכלול הפרטים על

כל הגוונים יונקים את הכוח מהחיבור לתורה ופועל על פיה.
והעיקרון השלישי הוא העיקרון: "על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו" תקופת המדבר היתה
זמן של חינוך ותרגול שנועד להטמיע בקרב ישראל את התפיסה שהעשייה כולה
מוכרחת להיות ע"פ הדרכת ה' ולא ע"פ חשיבה אנושית. דבר ה' מחייב תמיד. פרוט
המצבים השונים של סדרי החניה והנסיעה בנדודים מלמדת שהנאמנות לצו ה' מוחלטת
בכל המצבים ובכל המקרים. ע"פ ה' נוסעים וע"פ ה' חונים בכל התחומים ובכל המצבים
– בין שזה נוח ונעים ובין שזה קשה ואף דורש מסירות נפש.
אפשר שדווקא בכך באה לידי ביטוי האמונה הפשוטה האומרת: אנחנו הננו לגיונו של
מלך ואנו הולכים בעקבותיו ללא ספקות ותהיות, ע"פ ה' ניסע ועל פי ה' נחנה! על זכות
זו קרא הנביא ירמיה באזני כנסת ישראל: "כֹּה אָמַר יְהוָה זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ אֲהַבְתִּי
כְּלוּלֹתַיִךְ לְכַתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה"

מנהיגים יקרים

לא אחת אנו שומעים את השאלה "כיצד מחנכים למחויבות להלכה?" כיצד נחנך
להפנמה של "על פי ה' יסעו, על פי ה' יחנו". . כוח האמונה בה' הוא לקבל את מהלכיו
כאופציה הטובה ביותר, לא אנו מנהיגים את העולם הזה, רק הקב"ה, כוחנו הוא
להתמיד בעבודת ה' שלנו על פי ה', לא לשנות, גם אם לפעמים ההנהגה האלוקית
מכוונת את חיינו הפרטיים או הכלליים שונה מתכונותינו נדע שהכל לטובה והעיקר
לנהוג ע"פ ה'.
אנו שבועות ספורים לפני יציאת תלמידנו לחופשת הקיץ, בטוחה כי כולכם עסוקים
בהכנת התלמידים לחמ"ד של חופש, הזדמנות חשובה לחזק את תלמידנו כי המחויבות
להלכה גם כאשר נמצאים מחוץ לבית הספר.
בהצלחה רבה

שבת שלום ומבורך

שושנה נגר